

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 25 Den Haag

Aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

DGOO/A&O

Turfmarkt 127
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk

2016-0000030231

Uw kenmerk

Datum 29 juni 2016
Betreft Overzicht van voorgenomen privatiseringen en
verzelfstandigingen 1-2-16 en invulling coördinerende rol

Bijgaand treft u het overzicht van thans voorgenomen privatiseringen en verzelfstandigingen aan.¹ U ontvangt dit overzicht naar aanleiding van de toezegging van het kabinet in reactie op het rapport "Verbinding Verbroken?" van de Parlementaire Onderzoekscommissie Privatisering/Verzelfstandiging Overheidsdiensten van uw Kamer.² In die toezegging was nog sprake van een overzicht van voorgenomen privatiseringen en verzelfstandigingen met ingang van elke nieuwe kabinetsperiode. In mijn brief aan uw Kamer d.d. 21 januari 2015, waarin ik uiteengezet heb hoe ik invulling zal geven aan mijn coördinerende rol ten aanzien van privatiseringen en verzelfstandigingen, heb ik kenbaar gemaakt dat ik u voortaan jaarlijks (in plaats van alleen aan het begin van elke kabinetsperiode) een geactualiseerd overzicht van deze voornemens zal doen toekomen. Voor het parlement is de voortgang van privatiserings- en verzelfstandigingstrajecten dan beter te monitoren.

Sinds begin 2015 geef ik invulling aan mijn coördinerende rol ten aanzien van privatiseringen en verzelfstandigingen³. Daarbij heb ik – zoals het kabinet heeft toegezegd aan uw Kamer – gebruik gemaakt van het besliskader dat de Parlementaire Onderzoekscommissie Privatisering/Verzelfstandiging Overheidsdiensten heeft ontworpen. Bij de beoordeling van voorstellen tot privatisering en verzelfstandiging heb ik vooral gelet op de volgende kernpunten:

- Wordt het besliskader, een verplichte kwaliteitseis binnen het Integraal Afwegingskader (IAK), gebruikt ?
- Gebeurt dit op een correcte manier: worden alle stappen van het besliskader doorlopen en wordt er daarbinnen aandacht geschonken aan de inhoudelijke aandachtspunten en procesmatige richtlijnen ?

¹ Dit is een update van het overzicht over 2015, dat gevoegd was bij mijn jaarbrief 2015 'beleid met betrekking tot zbo's', die ik op 11 mei 2015 heb gestuurd naar de Tweede Kamer en van welke brief u een afschrift heeft ontvangen.

² Eerste Kamer, EL, vergaderjaar 2012–2013,C,B.

³ Deze coördinerende rol is een uitvloeisel van een motie van de heer De Graaf e.a., aangenomen naar aanleiding van het debat op 21 januari 2014 met uw Kamer over het eerder vermelde rapport van de Parlementaire Onderzoekscommissie Privatiseringen en Verzelfstandigingen en de kabinetsreactie op dat rapport .

Datum
29 juni 2016

Kenmerk
2016-000030231

- Wordt bij eventuele afwijking daarvan afdoende beargumenteerd waarom er in het specifieke geval aanleiding is voor afwijking (comply or explain)?
- Worden de publieke belangen geborgd nu en in de toekomst?
- Wordt het parlement op tijd en volledig geïnformeerd?

De eerste ervaringen zijn positief:

- Toepassing van het besliskader leidt er in de meeste gevallen toe dat in Kamerbrieven en (wets)voorstellen inzake privatisering/verzelfstandiging een paragraaf wordt gewijd aan het besliskader. Daarin wordt aangegeven in welke fase het traject zich bevindt, wat er in eerdere fases is gedaan en besloten en wat nog in de komende fases wacht. In één geval⁴ is gekozen voor een overzichtelijk schematisch overzicht van de toepassing van het besliskader per fase van het traject.
- Bij langlopende processen, waarbij uw Kamer in verschillende stadia wordt geïnformeerd, komt het besliskader steeds opnieuw aan de orde. Het besliskader leidt zo tot extra reflectie op cruciale momenten in het proces en tot een betere verantwoording van gemaakte keuzes, kortom tot een zorgvuldiger en transparanter proces.
- De Parlementaire Onderzoekscommissie Privatisering/Verzelfstandiging Overheidsdiensten onderkende al dat het besliskader is geënt op een ideaaltypisch verloop van een besluitvormingstraject, maar dat besluitvorming in wezen zelden zo stapsgewijs verloopt. De praktijk staaft het gelijk van de commissie: zeker bij privatiseringen blijkt het achtereenvolgens doorlopen van de stappen van het kader niet altijd mogelijk. Ook zijn niet altijd alle inhoudelijke aandachtspunten en procesmatige richtlijnen op elk geval van toepassing. Dat vraagt in deze gevallen tot een nadere onderbouwing van de noodzaak tot afwijking. Dit komt de kwaliteit van de besluitvorming ten goede.

Privatiseringen

In de nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2013 heeft het kabinet de stappen uit het besliskader geïntegreerd in het privatiseringsbeleid. Het parlement wordt nauw betrokken bij de overwegingen om deelnemingen te behouden of (deels) af te stoten. Het besliskader is in 2015 bij alle lopende privatiseringstrajecten toegepast. Bij twee aandelentransacties van staatsdeelnemingen is het besliskader niet toegepast: dat van de Limburgse ontwikkelings- en investeringmaatschappij (LIOF) en van de Investerings- en Ontwikkelingsmaatschappij voor Noord-Nederland (N.V. NOM). Hier was namelijk geen sprake van een aandelenoverdracht aan private partijen.

Verzelfstandigingen

Omdat ik het eerste aanspreekpunt ben voor het verzelfstandigingsbeleid en de Kaderwet zbo's en ik uit hoofde van deze Kaderwet mede-ondertekenaar ben voor de oprichting of wijziging van zbo's, wordt mijn ministerie betrokken bij alle trajecten tot verzelfstandiging. Het is dan ook gebruikelijk dat mijn ministerie in verzelfstandigingstrajecten departementen vroegtijdig wijst op het verplichte gebruik van het besliskader en op het feit dat de toepassing van het kader tijdens de verdere follow-up zal worden gemonitord. Ik word periodiek over ontwikkelingen in deze trajecten geïnformeerd. Het besliskader is in 2015 o.m.

⁴ Dat was bij de wijziging van de Kernenergiewet in verband met de instelling van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (TK, 2014-2015, 34219, nr. 2).

DGOBR/OPR

Datum
29 juni 2016

Kenmerk
2016-000030231

toegepast bij (wets)voorstellen inzake de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming, de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw, de Dopingautoriteit en het Zorginstituut Nederland.

De minister voor Wonen en Rijksdienst,

drs. S.A. Blok